

ĐỀ CƯƠNG TUYÊN TRUYỀN
55 NĂM NGÀY TRUYỀN THỐNG CỦA LỰC LƯỢNG CẢNH SÁT
PHÒNG CHÁY VÀ CHỮA CHÁY (04/10/1961 – 04/10/2016; 15 NĂM
NGÀY TOÀN DÂN PHÒNG CHÁY VÀ CHỮA CHÁY
(04/10/2001 – 04/10/2016)

Phần thứ nhất

55 NĂM XÂY DỰNG, CHIẾN ĐẤU VÀ TRƯỞNG THÀNH CỦA
LỰC LƯỢNG CẢNH SÁT PCCC

1. Tổ chức tiền thân của lực lượng Cảnh sát phòng cháy, chữa cháy

- Tại Sài Gòn – Chợ Lớn: Đầu năm 1945 Sở Chữa lửa Sài Gòn đã tổ chức nhiều cuộc diễn thuyết nói về sự áp bức, bóc lột của thực dân Pháp, sau đó đã thành lập tổ chức thanh niên tiên phong làm nòng cốt tham gia giành chính quyền cơ sở. Đến tháng 9/1945, binh sĩ cứu hỏa nhận được lệnh đấu tranh giải phóng cho người và xe chữa cháy, tản cư về Bến Lức tỉnh Long An để tham gia kháng chiến chống Pháp ở Sài Gòn – Chợ Lớn. Hầu hết số binh sĩ đã vượt qua nhiều khó khăn gian khổ, hy sinh, trường kỳ tham gia kháng chiến chống Pháp cho đến ngày miền Bắc hoàn toàn giải phóng. Lực lượng này là nòng cốt của lực lượng Cảnh sát PCCC TP.Hồ Chí Minh.

- Tại Hà Nội: Sau chiến thắng Điện Biên Phủ 07/5/1954, địch có ý đồ rút phương tiện máy móc chữa cháy vào Nam. Đội cứu hỏa Hà Nội đã tích cực đấu tranh và giữ lại được toàn bộ phương tiện máy móc cho đến ngày giải phóng Thủ đô. Ngày 11/10/1954, Sở Liêm Phóng Hà Nội tiếp quản Đội cứu hỏa và đến tháng 12/1954 thành lập Đại đội cứu hỏa gồm 60 cán bộ, chiến sĩ (CBCS), trong đó có 30 công nhân cứu hỏa cũ, 8 người ngoài số kháng chiến vào tiếp quản, số còn lại là cảnh binh thuộc Phòng Trị an dân cảnh Công an Hà Nội. Hai lực lượng này là nòng cốt của lực lượng Cảnh sát PCCC Thủ đô.

- Ở các địa phương, theo sự chỉ đạo của lãnh đạo Bộ Công an, lần lượt được thành lập lực lượng Cảnh sát PCCC thuộc các Ty Công an địa phương. Cán bộ chiến sỹ của đơn vị chữa cháy thuộc Sở Công an Hà Nội, Ty Công an Sài Gòn – Chợ Lớn được điều động đến các đơn vị Cảnh sát PCCC mới thành lập làm nòng cốt. Nhiều địa phương, hầu hết số binh sĩ, công nhân cứu hỏa đã tham gia kháng chiến, giành giật phương tiện khỏi tay thực dân Pháp.

- Năm 1958, Bộ Công an có Quyết định thành lập phòng Phòng hỏa, cứu hỏa (P8) trực thuộc Vụ Trị an dân cảnh (V10). Đây là tổ chức tiền thân của Cục Cảnh sát Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ. ✓

2. Ngày truyền thống của lực lượng Cảnh sát phòng cháy và chữa cháy (04/10/1961)

Ngày 04/10/1961, Chủ tịch Hồ Chí Minh ký Lệnh công bố Pháp lệnh “Quy định việc quản lý Nhà nước đối với công tác phòng cháy và chữa cháy”. Từ đó đến nay, vào dịp tháng 10 và ngày 04/10 hằng năm lực lượng Cảnh sát PCCC đều tham mưu, đề xuất lãnh đạo Bộ, UBND địa phương tổ chức các hoạt động về lĩnh vực PCCC nhằm nâng cao nhận thức, kiến thức, kỹ năng về phòng cháy, chữa cháy cho người dân; lực lượng Cảnh sát PCCC tổ chức thi nghiệp vụ; tổ chức tuyên truyền phổ biến kiến thức về pháp luật và nghiệp vụ PCCC trên các phương tiện thông tin đại chúng; tổ chức mít tinh, hội họp, tuyên dương thành tích tập thể và cá nhân có nhiều thành tích trong công tác PCCC. Ngày 04/10/1996, nhân dịp kỷ niệm 35 năm Ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh ký Lệnh công bố Pháp lệnh quy định việc quản lý Nhà nước đối với công tác PCCC, Thủ tướng Chính phủ có Quyết định số 369/1996/QĐ-TTg về việc lấy ngày 4/10 hàng năm là “Ngày phòng cháy, chữa cháy toàn dân” và Luật PCCC ban hành năm 2001 đã quy định lấy ngày 04/10 hàng năm là “Ngày toàn dân PCCC”. Kể từ khi có văn bản pháp luật quy định thì ngày 04/10 càng được thực hiện nhiều hoạt động PCCC và lực lượng Cảnh sát PCCC tổ chức các hoạt động mang tính truyền thống. Đến ngày 22/9/2015, Bộ Công an đã ban hành Quyết định số 5490/QĐ-BCA-X11 xác định ngày 04/10/1961 là Ngày truyền thống của lực lượng Cảnh sát PCCC.

3. Lực lượng Cảnh sát Phòng cháy và chữa cháy trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược (1945 - 1954)

Đầu năm 1945, cùng với phong trào cách mạng của cả dân tộc, một số anh em binh sỹ Sở Cứu hỏa Sài Gòn - Chợ Lớn đã bắt liên lạc với cán bộ cách mạng, đã tổ chức nhiều cuộc diễn thuyết tố cáo sự áp bức bóc lột của thực dân Pháp ở đồn điền cao su Phú Riềng, xưởng đóng tàu Ba Son, đồng thời thành lập tổ chức Thanh niên tiên phong và Việt Minh của Sở để tổ chức giành chính quyền cơ sở.

Ngày 24/8/1945, Sở Chữa lửa Sài Gòn - Chợ Lớn là một trong 6 đơn vị treo cờ đỏ sao vàng đầu tiên của thành phố, cờ đỏ sao vàng đã phấp phới bay trên đỉnh tháp tập của Sở Chữa lửa Sài Gòn - Chợ Lớn. Tiếp đó, ngày 28/8/1945 anh em của Sở Chữa lửa Sài Gòn - Chợ Lớn đi trên xe chữa cháy tham gia diễu hành cùng hàng vạn người của thành phố. Sở đã giao 2 chiến sỹ chữa cháy bảo vệ lá cờ đỏ sao vàng và một trong hai chiến sỹ đã hy sinh dưới tháp tập đó là đồng chí Hạnh Bum do thực dân Pháp bắn. Vào lúc 8h00 ngày 24/9/1945, chiến sỹ Sở chữa lửa được lệnh rút ra căn cứ, đến tối 24/9, lực lượng chúng ta đã tổ chức đánh vào Sở chữa lửa cướp xe chữa cháy rút về Gò Đen, Bến Lức, Long An, nhưng có 3 xe chữa cháy bị kẹt lại ở thành phố Sài Gòn - Chợ Lớn. Lực lượng, phương tiện này đã tham gia cuộc kháng chiến chống Pháp. ✓

Tại miền Bắc, thất bại ở Điện Biên Phủ ngày 07/5/1954, thực dân Pháp có ý đồ di chuyển phương tiện, xe chữa cháy của Hà Nội rút vào Nam nhưng Tổ công đoàn do đồng chí lái xe Nguyễn Văn Dân (Đảng viên năm 1949 hoạt động bí mật) chỉ huy đã đấu tranh giữ toàn bộ phương tiện chữa cháy của Sở cho đến ngày giải phóng Thủ đô. Ngày 11/10/1954, đoàn cán bộ thuộc Sở Liêm Phóng vào tiếp quản Đội Cứu hỏa Hà Nội. Tháng 12/1954 Đại đội cứu hỏa Hà Nội thuộc Phòng Trị an dân cảnh được thành lập với 7 xe chữa cháy và gần 60 cán bộ chiến sỹ. Lực lượng này tham gia giữ gìn trật tự an toàn, cứu chữa các vụ cháy xảy ra và các vụ cháy do đốt phá của thực dân.

4. Lực lượng Cảnh sát PCCC trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ miền Bắc xã hội chủ nghĩa, đấu tranh giải phóng miền Nam thống nhất đất nước (1954 - 1975)

Ngày 01/01/1955, Đại đội cứu hỏa Hà Nội nhận nhiệm vụ cử một tiểu đội tham gia bảo vệ lễ đài Ba Đình trong buổi mít tinh của nhân dân Thủ đô chào mừng Đảng và Chính phủ sau 9 năm kháng chiến trở về Thủ đô. Cũng trong ngày này, lực lượng Cảnh sát PCCC vinh dự được Bác Hồ thân mật bắt tay từng người một và Người đã có lời chúc Tết đối với lực lượng Cảnh sát PCCC tham gia bảo vệ buổi lễ. Lời chúc **“Nhân dịp năm mới, Bác chúc các chú thất nghiệp, nhưng phải tích cực học tập”** năm đó luôn là mục tiêu phấn đấu của lực lượng Cảnh sát PCCC cho đến bây giờ.

Ngày 27/6/1955, Bộ Công an có Chỉ thị 479/TA-TF hướng dẫn việc phòng hỏa, cứu hỏa, trong đó quy định đây là nhiệm vụ của mọi người dân nhằm: Bảo vệ tính mạng, tài sản của nhân dân; bảo vệ các công trình kiến thiết, các cơ sở kinh tế quốc gia; ngăn ngừa hành vi phản cách mạng và phá hoại của kẻ địch.

Sau khi Hiệp định Giơnevơ được ký kết, Cách mạng Việt Nam chuyển sang giai đoạn mới, tiến hành đồng thời hai nhiệm vụ chiến lược là xây dựng miền Bắc tiến lên chủ nghĩa xã hội và tiếp tục hoàn thành Cách mạng dân tộc dân chủ ở miền Nam. Lực lượng Công an có nhiệm vụ giữ gìn an ninh trật tự, an toàn xã hội, trong đó có nhiệm vụ bảo đảm an toàn PCCC... Để thực hiện công tác phòng cháy và chữa cháy có hiệu quả, ngày 30/12/1955, Chính phủ có Văn bản số 3366/CP về việc giao Bộ Công an quản lý công tác phòng hỏa, cứu hỏa và tiếp nhận xe và máy bơm chữa cháy do Liên Xô viện trợ.

Ngày 27/3/1956, Bộ Công an có Chỉ thị số 347/TA về việc xây dựng lực lượng PCCC chuyên nghiệp ở miền Bắc. Ngày 01/6/1956 Bộ Công an có quyết định số 1175/V2 quy định về nguyên tắc, nhiệm vụ, cơ cấu và chế độ làm việc của đội cứu hỏa, trong đó còn quy định rõ đội cứu hỏa thành phố, thị xã là một bộ phận của Cảnh sát nhân dân. ✓

Thực hiện quy định của Chính phủ và Chỉ thị của Bộ Công an, cuối năm 1956, 11 đơn vị phòng hỏa, cứu hỏa của các tỉnh Hà Nội, Hải Phòng, Nam Định, Hồng Quảng, Nghệ An, Thanh Hóa, Hà Nam, Hải Dương, Lạng Sơn, Phú Thọ, Thái Nguyên lần lượt được thành lập; lực lượng cứu hỏa bắt đầu tập luyện và tập huấn nghiệp vụ PCCC do chuyên gia Liên Xô hướng dẫn.

Đến năm 1958 Bộ Công an có Quyết định thành lập Phòng phòng hỏa, cứu hỏa (P8) thuộc Vụ Trị an dân cảnh (V10) của Bộ Công an.

Tháng 7 năm 1959, Bộ Công an đã đưa đoàn học sinh đầu tiên đi học tại Trường Trung học PCCC Lênin Grat - Liên Xô gồm 6 đồng chí. Đến tháng 9/1963 lớp cán bộ đầu tiên của Việt Nam tốt nghiệp ra trường và về nước nhận công tác. Giai đoạn này, Bộ Công an đặc biệt quan tâm đến công tác đào tạo chuyên ngành về PCCC, trong đó đã tập trung cử người đi đào tạo ở các nước có nền khoa học kỹ thuật PCCC tiên tiến như: Liên Xô, Cộng hòa dân chủ Đức... Cụ thể: 1962 đến năm 1991 đã có 116 đồng chí được đào tạo tại Trường Đại học PCCC Matxcova - Liên Xô, 61 đồng chí được đào tạo tại Trường Trung cấp Lênin Grat, 30 đồng chí được đào tạo tại Trường Đại học kỹ sư thực hành PCCC ở Cộng hòa dân chủ Đức. Đặc biệt có 16 đồng chí đã bảo vệ thành công luận án Phó Tiến sỹ khoa học PCCC ở Liên Xô.

Trước yêu cầu phát triển kinh tế ở miền Bắc (kế hoạch 5 năm lần thứ nhất 1961-1965). Bộ Công an giao cho Vụ Trị an dân cảnh (V10) xây dựng dự thảo một văn bản pháp quy về PCCC để đề nghị Nhà nước ban hành. Tham gia xây dựng văn bản này có đồng chí Nguyễn Tăng Điện, sau này đồng chí là Cục trưởng Cục PCCC, rồi được Nhà nước phong quân hàm Thiếu tướng giữ chức vụ Phó Tổng cục trưởng Tổng cục Hậu cần, Bộ Công an.

Đến ngày 12/8/1961, bản dự thảo Pháp lệnh được Hội đồng Chính phủ trình lên Ủy ban thường vụ Quốc hội. Đến ngày 04/10/1961, Chủ tịch Hồ Chí Minh ký Lệnh số 53/LCT của Chủ tịch nước công bố “Pháp lệnh quy định việc quản lý của Nhà nước đối với công tác PCCC” (gọi tắt là Pháp lệnh PCCC), trong đó tại Điều 3 quy định: Bộ Nội vụ tổ chức ra Cục Phòng cháy và chữa cháy. Sự kiện này đánh dấu sự thay đổi về chất trong công tác PCCC của Nhà nước, đồng thời mở ra một trang mới trong lịch sử của lực lượng Cảnh sát PCCC.

Một tình huống đáng lưu ý là tên gọi của dự thảo Pháp lệnh PCCC qua từng bước có sự thay đổi: Đầu tiên Bộ Công an dự thảo là “Luật phòng hỏa, cứu hỏa Việt Nam”; khi trình Văn phòng Nội chính, Phủ Thủ tướng sửa là “Pháp lệnh quy định việc giám sát của Nhà nước đối với công tác phòng hỏa, cứu hỏa”; khi trình Ủy ban thường vụ Quốc hội sửa hai chữ “giám sát” thành hai chữ “quản lý”; khi trình Chủ tịch nước, Chủ tịch Hồ Chí Minh vẫn giữ nguyên nội dung của tên gọi, chỉ thay đổi cụm từ “phòng hỏa, cứu hỏa” bằng cụm từ “phòng

cháy và chữa cháy” cho dễ hiểu hơn. Người nói vui: Xảy ra cháy thì phải “chữa” chứ sao lại “cứu”. Như vậy, có thể khẳng định sự quan tâm của Bác Hồ và cơ quan lập pháp đối với công tác PCCC trong giai đoạn này.

Tiếp đó ngày 28/12/1961, Chính phủ ra Nghị định số 220/CP để hướng dẫn thi hành Pháp lệnh quy định việc quản lý của Nhà nước đối với công tác PCCC. Ngày 29/12/1961, Chính phủ ra Nghị định 221/CP để hướng dẫn công tác PCCC rừng.

Ở các địa phương miền Bắc, các đơn vị phòng cháy, chữa cháy: Hà Bắc, Ninh Bình, Hà Tây, Vĩnh Phúc, Thái Bình, Hà Tĩnh... lần lượt được thành lập.

Trước âm mưu của đế quốc Mỹ mở rộng chiến tranh ra miền Bắc bằng không quân và hải quân, năm 1963, Chính phủ ra Nghị định 112/CP quy định về công tác phòng không sơ tán và tổ chức công tác chữa cháy do địch gây ra. Ngay sau đó, Bộ trưởng Bộ Công an đã ban hành Mệnh lệnh về công tác bảo vệ phòng không sơ tán, bảo vệ an ninh trật tự trong tình hình mới. Thực hiện Mệnh lệnh của Bộ trưởng, lực lượng Cảnh sát PCCC đã khẩn trương hướng dẫn các cơ quan tăng cường công tác PCCC, quản lý vật liệu nổ, các chất dễ cháy, chuẩn bị phương án và các phương tiện sẵn sàng chữa cháy khi tình huống xấu xảy ra.

Nghị quyết Hội nghị Công an toàn quốc lần thứ 18 đã nêu rõ: Nhiệm vụ của lực lượng Cảnh sát PCCC là: PCCC các cơ sở kinh tế quan trọng, các mặt hàng thiết yếu, các khu vực đông dân cư; chuẩn bị tốt kế hoạch phòng không nhân dân, chữa cháy kịp thời các điểm cháy do địch gây ra. Trên cơ sở đó, lực lượng Cảnh sát PCCC đã được củng cố tổ chức, tăng cường lực lượng, bố trí lại các đội Cảnh sát PCCC, lập các phương án chủ động chữa cháy do máy bay địch gây ra. Chính vì vậy, trong trận đánh phá đầu tiên của địch ra miền Bắc vào ngày 05/8/1964, ta đã hạn chế được rất nhiều thiệt hại về người và tài sản.

Năm 1965, đế quốc Mỹ điên cuồng mở rộng cuộc chiến tranh đánh phá miền Bắc bằng không quân và hải quân. Bộ Công an chỉ thị cho các lực lượng Công an tăng cường công tác phòng không nhân dân, bảo vệ an ninh trật tự, bảo vệ an toàn giao thông, PCCC... Bộ Công an đã phối hợp với Bộ Tổng tham mưu Quân đội nhân dân Việt Nam giao nhiệm vụ cho các quân khu, Bộ chỉ huy quân sự tỉnh, dân quân, tự vệ địa phương dưới sự lãnh đạo của cấp uỷ địa phương phải phối hợp chặt chẽ với lực lượng Cảnh sát PCCC thực hiện nhiệm vụ PCCC ở cơ sở, nhất là các vụ cháy do địch gây ra. Từ đây, công tác PCCC trở thành một nhiệm vụ quan trọng của dân quân tự vệ trong cuộc chiến chống chiến tranh phá hoại của địch. Nhiều đơn vị, chiến sĩ lực lượng Cảnh sát PCCC đã phối hợp với dân quân tự vệ dũng cảm tham gia chữa cháy, bảo vệ tài sản Nhà nước, tài sản và tính mạng của nhân dân. Điển hình như các vụ: ✓

- Vụ máy bay Mỹ đánh phá trận địa tên lửa và pháo phòng không tại Đồng Giao, Ninh Bình ngày 8/6/1965, lực lượng Cảnh sát PCCC đã cắt được luồng lửa đang cháy xung quanh quả tên lửa rồi di chuyển quả tên lửa đến địa điểm an toàn (đây là đơn vị được tặng thưởng danh hiệu đơn vị Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân, 01/01/1967);

- Vụ máy bay ném bom trúng Ga Gôi thuộc tỉnh Hà Nam ngày 20/6/1965 làm một đoàn tàu chở thuốc trừ sâu bốc cháy. Lãnh đạo Công an tỉnh Hà Nam đã điều động 18 chiến sĩ PCCC và 3 xe cứu hoả, cùng 200 thanh niên xung phong để chống chọi với giặc lửa. Sau nhiều giờ dũng cảm chữa cháy trong hoàn cảnh đặc biệt nguy hiểm, lực lượng PCCC đã cứu được 10 toa hàng và 1 toa thuốc trừ sâu, nhưng 3 chiến sĩ Công an Hà Nam và 15 người tham gia chữa cháy đã bị ngộ độc và anh dũng hy sinh trong khi làm nhiệm vụ;

- Vụ chữa cháy 4 xà lan lớn chở xăng dầu trên Vịnh Hạ Long (đây là đơn vị được phong tặng danh hiệu Đơn vị Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân, 01/01/1967);

- Vụ chữa cháy thị xã Đồng Hới, Quảng Bình (đây là đơn vị được tặng danh hiệu Đơn vị Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân, 02/9/1973);

- Vụ chữa cháy tàu Alexandra của Liên Xô chở hàng viện trợ cho ta ở cảng Hải Phòng và vụ chữa cháy kho xăng dầu Thượng Lý, Hải Phòng (đây là đơn vị được phong tặng danh hiệu Đơn vị Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân, 02/9/1973);

- Vụ chữa cháy khu lắp ráp tên lửa ở đồi Nhôm, Triệu Sơn, Thanh Hóa (đây là đơn vị được phong tặng danh hiệu Đơn vị Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân, 02/9/1973);

- Vụ chữa cháy Tổng kho xăng dầu Đức Giang và hàng trăm vụ cháy lớn phức tạp khác xảy ra trong chiến dịch “Điện Biên Phủ trên không” ở Hà Nội đã được cứu chữa kịp thời và đội PCCC Lộc Hà được phong tặng danh hiệu Đơn vị Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân, 02/9/1973.

Đặc biệt, vụ không quân Mỹ tập trung đánh phá Hà Nội, mục tiêu chính là Kho xăng dầu Đức Giang ngày 24/6/1966. Đây là kho dự trữ xăng dầu lớn nhất phục vụ công tác phát triển kinh tế miền Bắc và phục vụ chi viện cho miền Nam. Ngay từ khi một số bể xăng dầu bị cháy, lãnh đạo Bộ Công an đã chỉ đạo Cục Cảnh sát PCCC phải trực tiếp chỉ đạo công tác chữa cháy, huy động các lực lượng Cảnh sát PCCC lân cận đến hỗ trợ, điều động những chuyên gia giàu kinh nghiệm phối hợp cùng Cảnh sát PCCC Công an Hà Nội chữa cháy. Trực tiếp chỉ đạo công tác chữa cháy là các đồng chí: Đồng chí Nguyễn Văn Luân, Cục trưởng Cục Cảnh sát PCCC, đồng chí Trương Từ Thức, Trưởng phòng Cảnh sát

PCCC Công an Hà Nội và các đồng chí Trần Háo Hiếu, Lê Văn Nam. Công an Hà Nội đã điều động 12 xe chữa cháy, 87 CBCS; các tỉnh Hà Bắc, Hà Tây, Hải Hưng và Trường Cảnh sát PCCC điều động thêm 8 xe chữa cháy, hàng trăm chiến sĩ đến hỗ trợ; hàng trăm cán bộ của Tổng kho cũng được huy động vào công tác chữa cháy. Trong điều kiện ta chưa có bột chữa cháy, các chiến sĩ phải dùng áp lực nước từ lăng A dập ngọn lửa từ trong các bể xăng phun ra, đồng thời phun nước làm lạnh các bể xăng lân cận, phân tán các phi xăng khỏi khu vực nguy hiểm. Lực lượng tham gia chữa cháy phải làm việc hết sức khẩn trương, trong môi trường hết sức khắc nghiệt và cực kỳ nguy hiểm như phải áp sát những ngọn lửa nóng rát, khói bụi mù mịt, máy bay địch trở lại oanh tạc bất cứ lúc nào. Nhưng với tinh thần dũng cảm phi thường, các chiến sĩ Cảnh sát PCCC đã làm lên một kỳ tích tuyệt vời. Sáng hôm sau, đám cháy được dập tắt, bảo toàn được phần lớn lượng xăng dầu trong Tổng kho.

Với thành tích, chiến công đã đạt được, ngày 03/8/1966, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã gửi thư khen ngợi lực lượng Cảnh sát PCCC Thủ đô. Đây cũng là lời khen ngợi chung của Bác Hồ đối với lực lượng Cảnh sát phòng cháy, chữa cháy trong cả nước. Nội dung bức thư, Bác viết:

“Trong việc phòng cháy, chữa cháy, các đồng chí đã bình tĩnh, tích cực và dũng cảm. Các đồng chí đã phối hợp tốt với lực lượng quân chúng. Do đó các đồng chí luôn luôn hoàn thành tốt nhiệm vụ, dù trong những điều kiện khó khăn. Bác rất vui lòng khen ngợi tất cả cán bộ và chiến sĩ. Nhân đây, Bác dặn thêm mấy điều này:

- *Phải luôn luôn nâng cao cảnh giác, chó chủ quan, tự mãn.*
- *Phải thường xuyên thật sẵn sàng để nhanh chóng làm tròn nhiệm vụ trong bất kỳ tình hình nào để bảo vệ tài sản của Nhà nước, của nhân dân.*
- *Phải không ngừng học tập, nghiên cứu, sáng kiến, tổng kết kinh nghiệm để tiến bộ hơn nữa trong công việc phòng cháy và chữa cháy.*
- *Phải thường xuyên hướng dẫn và bồi dưỡng nghiệp vụ cho lực lượng dân phòng ngày càng tiến bộ để họ trở thành người giúp việc thật đắc lực cho các đồng chí.”*

Trong cuộc chiến đấu giải phóng miền Nam, lực lượng Cảnh sát PCCC đã nghiên cứu, chế tạo trên 5.000 bom cháy và vũ khí gây cháy phục vụ việc đánh phá kho tàng, hậu cứ của địch. Trong cuộc tổng tiến công giải phóng miền Nam năm 1975, lực lượng Cảnh sát PCCC đã theo sát quân chủ lực tiếp quản những đô thị mới được giải phóng và triển khai kịp thời lực lượng, phương tiện và các biện pháp PCCC, góp phần giữ gìn và ổn định an ninh trật tự cho nhân dân. ✓

Ngày 20/7/1971 Bộ Công an quyết định thành lập Phân hiệu PCCC gọi tắt là Phân hiệu 11 thuộc Trường Cảnh sát nhân dân với nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ PCCC cho cán bộ sỹ quan, hạ sỹ quan của lực lượng Cảnh sát PCCC.

Tháng 7/1973 sau khi giải phóng Quảng Trị, lực lượng PCCC đã chi viện 33 cán bộ chiến sỹ để thành lập đơn vị PCCC Quảng Trị với nhiệm vụ: Bảo vệ các chuyến hàng vận chuyển vào miền Nam theo đường mòn Hồ Chí Minh; bảo vệ đại diện của Chính phủ cách mạng lâm thời cộng hòa miền Nam Việt Nam và đại diện các đoàn ngoại giao của các nước tại Quảng Trị.

Tháng 3/1975 Thừa Thiên Huế được giải phóng, lực lượng PCCC đã cử cán bộ vào tiếp quản thành phố Huế và thành lập phòng Cảnh sát PCCC Bình Trị Thiên.

Ngày 29/3/1975, Bộ Công an quyết định điều động 182 cán bộ chiến sỹ và 30 xe chữa cháy của Cục và 11 đơn vị các tỉnh phía Bắc chi viện cho chiến trường B2; tham gia đoàn tiếp quản, quản lý thành phố Sài Gòn; chi viện cho Ban An ninh nội chính miền Nam Việt Nam.

Ngày 30/4/1975, đoàn cán bộ PCCC của Công an Hà Nội đã phối hợp với lực lượng PCCC được chi viện cho chiến trường B2 tiếp quản Sở chữa lửa Sài Gòn - Chợ Lớn thành lập Phòng Cảnh sát PCCC thành phố Sài Gòn. Tiếp đó, lần lượt các đơn vị PCCC miền Trung Nam Bộ, đồng bằng Sông Cửu Long, Tây Nguyên và Lâm Đồng được thành lập.

5. Lực lượng Cảnh sát PCCC trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN (từ năm 1975 đến nay)

Sau khi miền Nam hoàn toàn giải phóng, đất nước thống nhất, cả nước bước vào thời kỳ khôi phục nền kinh tế sau chiến tranh, lực lượng Cảnh sát PCCC vừa củng cố, xây dựng lực lượng tại các tỉnh phía Nam, vừa thực hiện tốt nhiệm vụ tuyên truyền, vận động nhân dân tham gia PCCC; kiểm tra, hướng dẫn biện pháp an toàn cho các kho tàng, bến bãi, cơ sở kinh tế, quốc phòng, phục vụ phát triển kinh tế. Trong lúc đất nước gặp khó khăn về nhiên liệu, lại liên tiếp xảy ra cháy hầm lò khai thác than, việc cứu chữa rất khó khăn vì thiếu phương tiện, thiết bị đặc chủng, nhưng với sự sáng tạo trong việc ứng dụng KHKT, lực lượng Cảnh sát PCCC đã ngăn chặn và dập tắt không để gây thiệt hại nghiêm trọng, điển hình là chữa cháy mỏ than Ngọc Kinh (Đà Nẵng) lực lượng Cảnh sát PCCC đã sáng tạo dùng khối bom Napan để dập tắt đám cháy; vụ cháy mỏ than Vàng Danh sâu trong lòng đất gây nhiều khó khăn cho công tác cứu chữa, bằng những giải pháp khoa học, sáng tạo, lực lượng Cảnh sát PCCC đã dập tắt đám cháy, giúp Mỏ khôi phục hoạt động, khai thác ngay sau đó.

Ngày 17/8/2012, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định 1110/QĐ-TTg phê duyệt Đề án “Quy hoạch tổng thể hệ thống cơ sở của lực lượng Cảnh sát PCCC đến 2020”

năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030”, trong đó đến hết 2015 thành lập thí điểm 20 Sở Cảnh sát PCCC tại các địa phương trọng điểm.

Ngày 25/3/2014 Chính phủ ban hành Nghị định số 21/2014/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung Điều 3, Nghị định số 77/2009/NĐ-CP ngày 15/9/2009 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Công an. Ngày 16/6/2014, Bộ Công an có Quyết định số 3108/QĐ-BCA quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và tổ chức bộ máy của Cục Cảnh sát PCCC và CNCH được nâng cấp từ Cục trực thuộc Tổng cục Cảnh sát quản lý hành chính về TTATXH lên trực thuộc Bộ Công an. Ngày 07/4/2014, Chính phủ ban hành Nghị định 106/2014/NĐ-CP quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Công an, trong đó quy định Cục Cảnh sát PCCC là đơn vị trực thuộc Bộ trưởng; đổi tên “Sở Cảnh sát PCCC các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương” thành “Cảnh sát PCCC các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương”. Ngày 13/05/2015, Chính phủ ban hành Nghị định 41/2014/NĐ-CP quy định về tổ chức và hoạt động Thanh tra Công an nhân dân, trong đó khoản 2, Điều 3 quy định Cục Cảnh sát PCCC và CNCH là đơn vị được giao thực hiện chức năng thanh tra chuyên ngành PCCC và CNCH; Cảnh sát PCCC các tỉnh thực hiện nhiệm vụ thanh tra. Căn cứ quy định hiện hành, mô hình tổ chức lực lượng Cảnh sát PCCC đã từng bước được kiện toàn.

Đối với công tác đào tạo, ngày 20/7/1971, Bộ Công an quyết định thành lập Phân hiệu PCCC gọi tắt là Phân hiệu 11 thuộc Trường Cảnh sát nhân dân với nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ PCCC cho cán bộ sỹ quan, hạ sỹ quan của lực lượng Cảnh sát PCCC. Ngày 02/9/1976, đồng chí Bộ trưởng Trần Quốc Hoàn ký quyết định thành lập Trường Hạ sỹ quan Cảnh sát PCCC trực thuộc Cục Cảnh sát PCCC trên cơ sở Phân hiệu 11 của Trường Cảnh sát nhân dân. Đến 19/6/1984, do yêu cầu đào tạo cán bộ, Hội đồng Bộ trưởng (nay là Chính phủ) đã có quyết định số 90/QĐ/HĐBT thành lập Trường Cao đẳng PCCC và ngày 06/11/1984, đồng chí Bộ trưởng Phạm Hùng ký Quyết định nâng Trường Hạ sỹ quan Cảnh sát PCCC thành Trường Cao đẳng PCCC trực thuộc Tổng cục Cảnh sát. Ngày 14/10/1999, Thủ tướng Chính phủ ký Quyết định số 203/1999/QĐ-TTg về việc thành lập Trường Đại học PCCC trên cơ sở Trường Cao đẳng PCCC.

6. Những truyền thống vẻ vang của lực lượng Cảnh sát PCCC

Trải qua 55 năm xây dựng, chiến đấu và trưởng thành, dưới sự lãnh đạo của các cấp uỷ Đảng, chính quyền mà trực tiếp, thường xuyên là Đảng uỷ CATW, lãnh đạo Bộ Công an; Đảng uỷ, lãnh đạo Công an các cấp; sự phối hợp chặt chẽ, có hiệu quả của các lực lượng trong và ngoài ngành; sự giúp đỡ của quần chúng nhân dân, lực lượng Cảnh sát PCCC đã khắc phục khó khăn, gian khổ, hy sinh, phấn đấu vươn lên hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao, thực

sự là lực lượng chủ công, nòng cốt trên mặt trận chống giặc lửa qua những sự kiện lịch sử tiêu biểu và truyền thống lịch sử của đơn vị:

- Năm 1958, Bộ Công an có quyết định thành lập phòng Phòng hỏa, cứu hỏa (P8) thuộc Vụ Trị an dân cảnh (V10). Đây là tổ chức tiền thân của Cục Cảnh sát phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ;

- Ngày 27/9/1961, Ủy ban Thường vụ Quốc hội thông qua Pháp lệnh Quy định việc quản lý của Nhà nước đối với công tác PCCC; ngày 04/10/1961 Chủ tịch Hồ Chí Minh đã ký Lệnh công bố Pháp lệnh này;

- Năm 1961, để thành lập Cục PCCC, Bộ Công an đã chuyển toàn bộ cán bộ của Phòng 8, Vụ 10 sang, đồng thời rút một số đồng chí ở Công an địa phương về, kết hợp với một số cán bộ của Bộ Nội vụ thành lập Cục PCCC. Lúc mới thành lập, Cục có 29 người, đồng chí Nguyễn Văn Luân làm Cục trưởng;

- Năm 1962, Cục PCCC dự thảo Điều lệnh Nội vụ của lực lượng PCCC chuyên nghiệp. Văn bản này được Bộ trưởng, Bộ Nội vụ Phan Kế Toại ký ban hành;

- Năm 1963 lực lượng PCCC chuyển từ Bộ Nội vụ về Bộ Công an. Ngày 02/03/1963, Pháp lệnh về Cơ quan phụ trách, quản lý công tác PCCC và chế độ sĩ quan, hạ sĩ quan PCCC được ban hành theo Sắc lệnh số 17/LCT; theo đó, cơ quan Cảnh sát PCCC từ Trung ương đến địa phương thực hiện chức năng quản lý nhà nước về PCCC; tổ chức bộ máy, làm việc theo chế độ Cảnh sát nhân dân;

- Ngày 03/8/1966, Hồ Chủ tịch gửi thư khen ngợi cán bộ chiến sĩ Đội PCCC Hà Nội nhân dịp chữa cháy hiệu quả kho xăng dầu Đức Giang;

- Tháng 10/1972, Bộ Nội vụ tổ chức tổng kết 10 năm công tác chữa cháy, theo đó đã cứu chữa được 1.907 vụ cháy và cứu được 117 người, 23.305 tấn xăng dầu, 14.669 tấn lương thực, 4.779 ngôi nhà...;

- Ngày 02/9/1976, Bộ Nội vụ ra quyết định số 5062/NV-QĐ tách phân hiệu Cảnh sát PCCC ra khỏi trường Sĩ quan CSND thành lập trường Hạ sĩ quan Cảnh sát PCCC trực thuộc Cục Cảnh sát PCCC;

- Năm 1977, nghiên cứu thành công thuốc bột chữa cháy. Đến dự cuộc thử nghiệm có đồng chí Trần Quốc Hoàn, Bộ trưởng, Bộ Nội Vụ, Thứ trưởng Bộ Nội vụ Trần Quyết;

- Năm 1978, đồng chí Nguyễn Tăng Điện Cục trưởng – Trưởng đoàn dự Hội nghị tiểu ban kỹ thuật và thể thao nghiệp vụ chữa cháy Quốc tế tại Praha Tiệp Khắc;

- Năm 1979, Cục được dự triển lãm quốc tế “Các phương tiện kỹ thuật dùng trong công tác bảo vệ trật tự xã hội và PCCC”. Cũng trong năm này Cục

đã cử nhiều đồng chí lãnh đạo, cán bộ sang giúp hai nước Campuchia và Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào xây dựng lực lượng PCCC;

- Năm 1980, nghiên cứu thành công Trung tâm báo cháy tự động; được các đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước và Bộ Nội Vụ (Lê Duẩn, Trường Chinh, Trần Quốc Hoàn, Lê Quốc Thân, Viễn Chi) đến thăm Trung tâm báo cháy đầu tiên của Việt Nam. Thiết kế lắp đặt trung bày tại triển lãm Giảng Võ - Hà Nội;

- Ngày 26/12/1981, Bộ Nội vụ tổ chức tổng kết 20 năm thi hành Pháp lệnh “Quy định việc quản lý của Nhà nước đối với công tác PCCC”. Lực lượng PCCC được tặng thưởng Huân chương Quân công hạng Nhất;

- Vào hồi 13h10’, ngày 03/3/1983 đã xảy ra cháy ở Khảm gỗ lò cái via số 7 mỏ Vàng Danh, Quảng Ninh. Nhận được tin báo cháy, Cục đã điều động 11 xe chữa cháy của các đơn vị Quảng Ninh, Hà Nội, Hải Phòng, Hà Bắc, Hà Sơn Bình, Trường cao đẳng PCCC và 21 xe chở nước của các cơ quan lân cận, 5 xe chuyên dùng của đội cấp cứu mỏ, 2 xe cứu thương và 9 xe tải do Đồng chí Phó Cục trưởng Lê Thành chỉ huy, đoàn cán bộ của Cục gồm Đồng chí Phó Trưởng phòng Bùi Văn Ngân và cán bộ của phòng tổ chức công tác chữa cháy tham gia chỉ đạo, tổ chức chữa cháy mỏ Vàng Danh. Tham gia chữa cháy còn có đội cấp cứu mỏ và 50 cơ quan, ban ngành, đoàn thể của tỉnh Quảng Ninh. Sau 10 ngày đêm liên tục chiến đấu, ngày 13/3/1983, Cục chỉ đạo chữa cháy thành công vụ cháy 7 mỏ than Vàng Danh tại Thị xã Uông Bí, Vàng Danh, tỉnh Quảng Ninh, cứu được một lượng than lớn trị giá 17 tỷ đồng, qua đó các mỏ than sớm được khắc phục lại để đi vào sản xuất;

- Ngày 29/8/1985, Phòng tổ chức công tác chữa cháy, Cục Cảnh sát PCCC được Nhà nước tặng danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân;

- Từ năm 1986 đến năm 1991, Cục Cảnh sát PCCC đã phối hợp với các cơ quan chức năng xây dựng và ban hành các tiêu chuẩn, quy phạm Nhà nước về an toàn PCCC, phòng nổ, phòng độc và an toàn phóng xạ...;

- Ngày 31/5/1991, Chủ tịch HĐBT (nay là Thủ tướng Chính phủ) đã ra Chỉ thị 175/TTg về tăng cường công tác PCCC;

- Ngày 26/12/1991, Bộ Nội vụ tổ chức Tổng kết 30 năm thi hành Pháp lệnh “Quy định việc quản lý của Nhà nước đối với công tác PCCC”. Nhân kỷ niệm ngày 04/10/1961 Chủ tịch HĐNN Võ Chí Công đã có thư khen lực lượng PCCC và quyết định tặng thưởng Huân chương quân công hạng nhất;

- Lực lượng Cảnh sát PCCC đã tham mưu cho Bộ Công an đề xuất Thủ tướng Chính phủ ban hành Chỉ thị số 237/TTg ngày 19/4/1996 về tăng cường các biện pháp thực hiện công tác PCCC. Ngày 04/6/1996, Phó Thủ tướng Chính

phủ Phan Văn Khải đã ký Quyết định số 369/QĐ-TTg lấy ngày 04/10 hằng năm là ngày PCCC toàn dân;

- Năm 2001, Cục đã tham mưu, đề xuất và được Quốc hội khoá X, kỳ họp thứ 9 thông qua Luật PCCC và có hiệu lực thi hành từ ngày 04/10/2001. Theo đó đã đề xuất Chính phủ ban hành 4 Nghị định, Bộ Công an ban hành 3 Thông tư về PCCC. Để ghi nhận những công lao đóng góp của lực lượng PCCC, Đảng và Nhà nước đã phong tặng Huân chương Hồ Chí Minh cho lực lượng PCCC. Ngày 04/10/2001, Chủ tịch nước Trần Đức Lương gửi thư khen tới sỹ quan, hạ sỹ quan, chiến sỹ Cảnh sát PCCC và cán bộ đội viên lực lượng PCCC cơ sở, dân phòng trong cả nước;

- Năm 2002, Cục Cảnh sát PCCC đã trực tiếp chỉ đạo, chỉ huy chữa cháy rừng U Minh Thượng (Kiên Giang), U Minh Hạ (Cà Mau) cứu được vùng rừng có giá trị lớn về sinh thái và lịch sử quốc gia, được Thủ tướng Chính phủ, lãnh đạo các bộ, ngành và UBND 2 tỉnh nói trên khen ngợi (riêng vụ này theo đánh giá của chuyên gia ngành Lâm nghiệp thì lực lượng chữa cháy đã cứu được rừng U Minh trị giá gần 200 tỷ đồng);

- Năm 2006, Tổng kết 45 năm thi hành Pháp lệnh quy định việc quản lý của nhà nước đối với công tác PCCC, 5 năm thực hiện Luật PCCC, Cục đã tham mưu cho Bộ Công an đề xuất Thủ tướng Chính phủ ban hành Chỉ thị số 02/2006/CT-TTg ngày 23/01/2006 về tăng cường chỉ đạo và thực hiện có hiệu quả công tác PCCC. Nhân dịp này, Cục Cảnh sát PCCC được Đảng và Nhà nước tặng thưởng Huân chương Hồ Chí Minh;

- Năm 2010, Thủ tướng Chính phủ ban hành Chỉ thị 1634/CT-TTg ngày 31/8/2010 về việc tăng cường chỉ đạo và thực hiện một số nhiệm vụ cấp bách, trọng tâm trong công tác PCCC và CNCH;

- Để ghi nhận những thành tích nổi bật, ngày 04/10/2011 Chủ tịch nước Trương Tấn Sang gửi thư khen cán bộ, chiến sỹ Cảnh sát PCCC và cứu nạn, cứu hộ; cán bộ, đội viên lực lượng phòng cháy, chữa cháy cơ sở, chuyên ngành và dân phòng;

- Năm 2012, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 1110/QĐ-TTg ngày 17/8/2012 phê duyệt Đề án quy hoạch tổng thể hệ thống cơ sở của lực lượng Cảnh sát phòng cháy, chữa cháy và cứu hộ, cứu nạn đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2030;

- Năm 2012, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 44/2012/QĐ-TTg ngày 15/12/2012 quy định về công tác cứu nạn, cứu hộ của lực lượng PCCC. Theo đó, lực lượng Cảnh sát PCCC có sự thay đổi lớn trong việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ;

- Năm 2013, Quốc hội ban hành Luật số 40/2013/QH13 ngày 22 tháng 11 năm 2013 để sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật phòng cháy và chữa cháy;

- Ngày 26/8/2014 Bộ Công an long trọng tổ chức lễ ra mắt Cục Cảnh sát phòng cháy chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ trực thuộc Bộ Công an, theo đó cơ quan Cục được thành lập thêm 4 đơn vị cấp phòng;

- Năm 2014, nhân dịp kỷ niệm 53 năm Ngày truyền thống của lực lượng Cảnh sát phòng cháy và chữa cháy (04/10/1961 – 04/10/2014), ngày 04/10/2014, Đại tướng Trần Đại Quang, Ủy viên Bộ Chính trị, Bộ trưởng Bộ Công an đã đến thăm và làm việc với Cục, cùng ngày đồng chí Bộ trưởng đã dự và chỉ đạo Hội thi thể thao nghiệp vụ chữa cháy và CNCH của lực lượng Cảnh sát PCCC khu vực tại Hà Nội. Thủ tướng Chính phủ ban hành Nghị định số 79/2014/NĐ-CP Quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật PCCC và Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật PCCC, Bộ trưởng Bộ Công an ban hành 7 Thông tư, các Bộ ban hành 3 Thông tư hướng dẫn chi tiết các nội dung của Luật và Nghị định.

- Ngày 25/6/2015, Ban Bí thư ban hành Chỉ thị số 47-CT/TW về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác PCCC”. Thủ tướng Chính phủ ký Quyết định số 1635/QĐ-TTg ngày 22/9/2015 ban hành “Chương trình hành động thực hiện Chỉ thị số 47-CT/TW”. Đây là lần đầu tiên có Chỉ thị của Ban Bí thư về lĩnh vực PCCC, thể hiện sự quan tâm của Đảng đối với công tác này, Chỉ thị được ban hành sẽ huy động được sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị đối với công tác PCCC, CNCH. Trong năm 2015, Bộ Công an ban hành 06 Thông tư; phối hợp với Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội, Bộ Tài chính ban hành 01 Thông tư liên tịch; tham gia ý kiến về dự thảo các văn bản quy phạm pháp luật, quy chuẩn kỹ thuật, tiêu chuẩn quốc gia liên quan đến công tác an toàn PCCC. Trong năm 2015, Thành ủy, Tỉnh ủy, UBND tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đã ban hành 355 văn bản chỉ đạo; Công an, Cảnh sát PCCC cấp tỉnh trực tiếp ban hành 6.806 văn bản chỉ đạo, hướng dẫn và tổ chức triển khai công tác PCCC và CNCH tại địa phương.

Kiện toàn tổ chức, bộ máy, tăng cường tiềm lực, sức chiến đấu cho lực lượng Cảnh sát PCCC các địa phương. Trong năm 2015 đã thành lập thêm 07 Cảnh sát PCCC gồm: Quảng Ngãi, Lâm Đồng, Bình Định, Khánh Hòa, Thừa Thiên – Huế, Bắc Ninh, Thái Nguyên, nâng tổng số Cảnh sát PCCC tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương lên 20 đơn vị. Cơ sở vật chất, trang thiết bị phương tiện chữa cháy và CNCH được quan tâm, đầu tư, từng bước đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới.

Công tác phòng ngừa nghiệp vụ đạt được nhiều kết quả nổi bật. Mặc dù biên chế quân số còn thiếu nhiều nhưng các đơn vị đã tổ chức tốt công tác

thường trực sẵn sàng chiến đấu; bảo quản, bảo dưỡng tốt trang thiết bị, phương tiện. Công tác tổ chức tập huấn, huấn luyện chuyên sâu nghiệp vụ PCCC và CNCH đã tạo ra bước đột phá quan trọng; nhiều vụ cháy, nổ, tai nạn, sự cố nghiêm trọng đã được triển khai cứu chữa nhanh chóng và kịp thời; xuất hiện ngày càng nhiều những tấm gương CBCS Cảnh sát PCCC nhiệt tình, dũng cảm trong chữa cháy, CNCH được quần chúng nhân dân đánh giá cao.

Công tác phối hợp hiệp đồng tác chiến với các lực lượng khác trong triển khai chữa cháy, CNCH cũng đã có nhiều chuyển biến tích cực. Qua đó đã đem lại hiệu quả chữa cháy cao, ngăn chặn được nguy cơ cháy lan, cháy lớn gây hậu quả nghiêm trọng về người và tài sản. Một số địa phương đã chủ động chi viện chữa cháy theo quy chế phối hợp ở địa bàn giáp ranh thuộc tỉnh nên đã kịp thời hỗ trợ tham gia dập tắt nhiều đám cháy...

Trước tình hình cháy, nổ nghiêm trọng đối với loại hình chung cư, nhà cao tầng, Bộ Công an đã có chỉ đạo tổng kiểm tra, chấn chỉnh việc thực hiện các quy định PCCC trong đầu tư xây dựng, quản lý, sử dụng đối với loại hình cơ sở này. Đặc biệt, ngày 11/12/2015, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Công văn số 2266/TTg-NC chỉ đạo tăng cường công tác PCCC đối với khu dân cư, chung cư, chợ, trung tâm thương mại.

Kết quả nêu trên đã góp phần kiềm chế sự gia tăng số vụ cháy lớn, cháy gây thiệt hại nghiêm trọng về tài sản, giảm thiểu thiệt hại do cháy gây ra. So với năm 2014, số vụ cháy lớn gây thiệt hại nghiêm trọng giảm 6,4% (29/31 vụ), thiệt hại bình quân trên 01 vụ cháy giảm 9625/730 triệu đồng).

7. Những phần thưởng cao quý của Đảng, Nhà nước đối với lực lượng Cảnh sát PCCC (Tính từ năm 1967 đến tháng 12/2015)

a) Đối với lực lượng PCCC

- Huân chương Quân công hạng Nhất: năm 1981.
- Huân chương Độc lập hạng Nhất: năm 1996.
- Huân chương Hồ Chí Minh: năm 2001.

b) Đối với Cục Cảnh sát PCCC

- Huân chương Hồ Chí Minh: năm 2006;
- Huân chương Chiến công Hạng ba: năm 2007;
- Huân chương Quân công Hạng ba: năm 2011.

c) 15 đơn vị được tặng danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân trong toàn lực lượng Cảnh sát PCCC

- Đội PCCC Hoa Lư, Ty Công an Ninh Bình (01/01/1967); 2

- Đội PCCC Hồng Gai, Ty Công an Quảng Ninh (01/01/1967);
- Đội PCCC Lộc Hà, Sở Công an Hà Nội (02/9/1973);
- Phòng Cảnh sát PCCC, Ty Công an Quảng Bình (02/9/1973);
- Phòng Cảnh sát PCCC, Sở Công an TP Hải Phòng (02/9/1973);
- Phòng Cảnh sát PCCC, Ty Công an Thanh Hóa (02/9/1973);
- Phòng Tổ chức công tác chữa cháy (nay là Phòng Công tác chữa cháy)
- Cục Cảnh sát PCCC và CNCH (29/8/1985);
- Phòng Cảnh sát PCCC, Công an tỉnh Nghệ An (03/8/1985);
- Phòng Cảnh sát PCCC, Công an tỉnh Hải Dương (22/7/1998);
- Phòng Cảnh sát PCCC, Công an tỉnh Cần Thơ (22/7/1998);
- Phòng Cảnh sát PCCC, Công an tỉnh Hà Tĩnh (22/7/1998);
- Phòng Cảnh sát PCCC, Công an tỉnh Nam Định (22/7/1998);
- Phòng Cảnh sát PCCC, Công an tỉnh Hà Nam (22/7/1998);
- Phòng Cảnh sát PCCC, Công an tỉnh Long An (29/8/2000);
- Phòng Cảnh sát PCCC, Công an tỉnh Thái Bình (01/9/2000).

Phần thứ hai

15 NĂM THỰC HIỆN NGÀY TOÀN DÂN PCCC

1. Ngày 04/10 hằng năm là Ngày toàn dân PCCC

Ngày 04/10/1961, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã ký Sắc lệnh số 53/LCT ban hành Pháp lệnh việc quy định Quản lý Nhà nước đối với công tác phòng cháy và chữa cháy. Đây là văn bản quan trọng đầu tiên, là dấu mốc lịch sử đối với quan trọng đối với công tác PCCC. Bản Pháp lệnh có nêu rõ: “PCCC là để bảo vệ tài sản của nhà nước, tính mạng tài sản của nhân dân; bảo vệ sản xuất với an ninh trật tự; đồng thời cũng khẳng định công tác PCCC là nghĩa vụ và trách nhiệm của toàn dân và của toàn xã hội.

Ngày 31/5/1991, Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng (nay là Chính phủ) có Chỉ thị số 175/TTg về công tác PCCC trong đó quy định lấy ngày 04/10 hằng năm là “Ngày truyền thống toàn dân PCCC”.

Ngày 02/6/1996, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định 369/QĐ-TTg xác định hằng năm lấy Ngày 04/10 là “Ngày PCCC toàn dân”. Quyết định nêu rõ: Việc tổ chức ngày này nhằm nâng cao ý thức PCCC cho toàn dân, huy

động được đông đảo quần chúng tham gia vào các hoạt động thiết thực, bổ ích trong công tác này; biểu dương, khen thưởng đối với những tổ chức, cá nhân có nhiều thành tích trong phong trào toàn dân PCCC.

Qua tổng kết 35 năm thi hành Pháp lệnh, ngày 12/7/2001, Chủ tịch nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam ký Lệnh số 08/2001/L-CTN công bố ban hành Luật PCCC được Quốc hội Khóa X thông qua ngày 29/6/2001 tại kỳ họp thứ 9 và có hiệu lực thi hành từ ngày 04/10/2001. Luật PCCC quy định ngày 04/10 hằng năm là “Ngày toàn dân PCCC”.

2. Những thành tựu trong 15 năm thực hiện Ngày toàn dân PCCC

Vận dụng quan điểm, tư tưởng chỉ đạo của Đảng, Nhà nước ta trong công tác PCCC là: Huy động sức mạnh tổng hợp của toàn dân tham gia hoạt động PCCC, trong hoạt động PCCC lấy phòng ngừa là chính và mọi hoạt động PCCC trước hết phải được thực hiện và giải quyết bằng lực lượng và phương tiện tại chỗ. Điều đó đồng nghĩa với việc phải đẩy mạnh phong trào quần chúng PCCC, làm tốt việc PCCC từ mỗi gia đình, thôn, ấp, bản, tổ dân phố mà đỉnh cao của phong trào được xác định vào "Ngày toàn dân PCCC" - 04/10 hằng năm đã được ghi trong Luật PCCC.

Đã hướng dẫn, chỉ đạo, vận dụng tư tưởng, quan điểm “lấy dân làm gốc” và chủ trương “dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra” trong công tác PCCC. Thực hiện việc này, ở nhiều khu dân cư, chợ có nguy cơ cháy cao đã tổ chức họp dân, hộ kinh doanh đạt hiệu quả tốt, nhân dân hay hộ kinh doanh có nơi đã tự tháo dỡ vật cản tạo khoảng cách chống cháy lan, đóng góp kinh phí để mua sắm phương tiện và củng cố các điều kiện PCCC.

Trong 15 năm qua, lực lượng Cảnh sát PCCC đã chủ động tham mưu cho Bộ Công an hướng dẫn, chỉ đạo các cấp, các ngành tổ chức các hoạt động thiết thực kỷ niệm Ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh ký lệnh công bố Pháp lệnh quy định việc quản lý của Nhà nước đối với công tác PCCC và sau này là “Ngày toàn dân PCCC” đã được ghi trong Luật PCCC. Các cấp, các ngành đã triển khai nhiều hoạt động có ý nghĩa, được đông đảo các tầng lớp nhân dân hưởng ứng như: Tổ chức thi tìm hiểu Luật PCCC; Hội thao nghiệp vụ PCCC; ký cam kết đảm bảo an toàn PCCC; tự kiểm tra chấn chỉnh công tác PCCC; triển khai thực hiện Quy chế dân chủ trong công tác PCCC ở cơ sở; xây dựng và nhân điển hình tiên tiến về PCCC... Nhiều ngành, nhiều địa phương đã có những hoạt động sáng tạo, thiết thực, điển hình là: Bộ Công an tổ chức ký cam kết đảm bảo an toàn PCCC giữa các Tập đoàn và Tổng công ty thành viên; tổ chức cho cán bộ lãnh đạo, quản lý nghiên cứu Luật PCCC, Nghị định của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật PCCC và tổ chức hội thi PCCC trong toàn ngành; các ngành kinh tế trọng điểm như Xăng dầu, Dầu khí, Bưu chính viễn thông, Đường sắt,

Công nghiệp, Hàng không dân dụng Việt Nam... đã tăng cường xây dựng lực lượng PCCC tại chỗ và tổ chức được nhiều lớp huấn luyện cho cán bộ quản lý và người sử dụng lao động trong các cơ quan, doanh nghiệp về công tác PCCC. Tại các địa phương đã xây dựng, phát triển, nhân rộng 32 phong trào, mô hình PCCC, như phong trào “nhà tôi có bình chữa cháy”, “đăng ký không để xảy ra cháy”, “hợp thư PCCC”, “hiến đất mở rộng hẻm”, “tôn hóa, tường hóa”, “đăng ký không để xảy ra cháy”, mô hình “Chợ kiểu mẫu về PCCC”, “Cụm cơ quan, doanh nghiệp an toàn về PCCC”, “Chung cư an toàn PCCC”, “Cụm dân cư an toàn PCCC”, “Cụm công nghiệp an toàn PCCC”, “xây dựng phường (xã); khu phố (ấp) điểm an toàn về PCCC”, “Học kỳ PCCC”, “Một ngày làm lính chữa cháy”... gắn với biểu dương và nhân rộng điển hình tiên tiến về PCCC.

Trong điều kiện kinh tế thị trường, việc xây dựng và duy trì các phong trào tuy có khó khăn nhưng phong trào toàn dân tham gia công tác PCCC vẫn được duy trì và đẩy mạnh. Việc củng cố, kiện toàn, đào tạo, hướng dẫn, huấn luyện nghiệp vụ lực lượng PCCC tại chỗ (dân phòng, cơ sở, chuyên ngành) đã được các cấp, các ngành, từng cơ sở, nhất là lực lượng Cảnh sát PCCC tập trung chỉ đạo, tổ chức thực hiện. Hiện nay cả nước có 171.601 đội dân phòng, đội PCCC cơ sở với hơn 1.800.000 đội viên. Nhờ có phong trào quần chúng PCCC hoạt động hiệu quả nên nhiều sơ hở thiếu sót có nguy cơ gây cháy ở các cơ sở sản xuất và khu dân cư đã được phát hiện và khắc phục kịp thời; lực lượng dân phòng và PCCC cơ sở đã phối hợp với nhân dân phát hiện và dập tắt trên 50% tổng số vụ cháy xảy ra hằng năm, ngăn chặn nguy cơ cháy lớn, gây thiệt hại nghiêm trọng, góp phần kiềm chế sự gia tăng về số vụ cháy và thiệt hại do cháy gây ra so với tốc độ tăng trưởng kinh tế và sự phát triển của xã hội. Đã xây dựng thể trận PCCC, trong đó tổ chức bố trí lực lượng rộng khắp và theo từng đơn vị tuyến, địa bàn trọng điểm.

Phần thứ ba

LỰC LƯỢNG CẢNH SÁT PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY PHÁT HUY TRUYỀN THỐNG VẄ VANG, THỰC HIỆN THẮNG LỢI CÁC MỤC TIÊU, NHIỆM VỤ BẢO ĐẢM AN TOÀN PCCC GÓP PHẦN GIỮ GÌN TRẬT TỰ, AN TOÀN XÃ HỘI TRONG CÔNG CUỘC XÂY DỰNG CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA ĐẤT NƯỚC

1. Công tác xây dựng, kiện toàn hệ thống văn bản quy phạm pháp luật về PCCC và CNCH

Trên cơ sở tổng kết 35 năm thi hành Pháp lệnh, để đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới, năm 2001, Cục Cảnh sát Phòng cháy và chữa cháy (nay là Cục Cảnh sát PCCC và CNCH) đã giúp Bộ Công an tham

muu cho Chính phủ trình Quốc hội thông qua Luật PCCC số 27/2001/QH10. Đây là một bước đột phá trong tư duy lý luận về công tác PCCC, tạo hành lang pháp lý quan trọng trong việc tổ chức các hoạt động PCCC và từng bước kiện toàn hệ thống văn bản quy phạm pháp luật về PCCC như hiện nay.

Sau khi Luật PCCC được ban hành, Cục Cảnh sát PCCC và CNCH tiếp tục tham mưu cho Chính phủ, Bộ Công an ban hành nhiều văn bản quy phạm pháp luật và các văn bản hướng dẫn tổ chức thực hiện Luật PCCC, cụ thể: trong giai đoạn từ 2005 - 2012 đã ban hành 07 nghị định, 04 chỉ thị, 03 quyết định của Thủ tướng Chính phủ, 02 Thông tư của Bộ Công an và 02 Thông tư liên tịch của Bộ Công an với các Bộ Tài chính, Bộ Xây dựng; các Bộ Khoa học công nghệ và Bộ Xây dựng phối hợp với Bộ Công an ban hành nhiều quy chuẩn, tiêu chuẩn về PCCC. Đặc biệt, năm 2012 là năm đánh dấu những mốc quan trọng của lực lượng Cảnh sát PCCC, là năm Thủ tướng Chính phủ đã ký ban hành Quyết định số 44/2012/QĐ-TTg ngày 15/10/2012 của Thủ tướng Chính phủ quy định về công tác cứu nạn, cứu hộ của lực lượng phòng cháy và chữa cháy, trong đó giao cho lực lượng Cảnh sát PCCC là lực lượng nòng cốt thực hiện nhiệm vụ CNCH. Đã tham mưu cho Bộ Công an ban hành 06 Thông tư: Thông tư số 66/2014/TT-BCA ngày 16/12/2014 “Quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật PCCC và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật PCCC”; Thông tư số 39/2015/TT-BCA ngày 21/8/2015 “Phân công trách nhiệm và quan hệ phối hợp trong công tác điều tra vụ cháy, nổ trong lực lượng Công an nhân dân”; Thông tư số 47/2015/TT-BCA ngày 06/10/2015 “Hướng dẫn về bảo đảm an toàn phòng cháy và chữa cháy đối với cơ sở kinh doanh vũ trường, karaoke”; Thông tư số 48/2015/TT-BCA ngày 06/10/2015 “Quy định về trang phục chữa cháy của lực lượng dân phòng, lực lượng phòng cháy và chữa cháy cơ sở, lực lượng phòng cháy và chữa cháy chuyên ngành”; Thông tư số 57/2015/TT-BCA ngày 26/10/2015 “Hướng dẫn trang bị phương tiện PCCC đối với phương tiện giao thông cơ giới”; Thông tư số 60/2015/TT-BCA ngày 09/11/2015 “Quy định về tiêu chuẩn, định mức trang bị phương tiện phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ cho lực lượng Cảnh sát PCCC”...

Trên cơ sở tổng kết 10 năm thực hiện Luật PCCC, có thể khẳng định công tác PCCC đã được chú trọng, tăng cường; phong trào toàn dân tham gia PCCC ngày càng được các cấp ủy Đảng, chính quyền quan tâm, chỉ đạo; người đứng đầu các cơ quan, tổ chức đã thấy rõ hơn vai trò, trách nhiệm đối với công tác PCCC; lực lượng Cảnh sát PCCC đã từng bước được kiện toàn về tổ chức, bộ máy và được chú trọng quan tâm đầu tư hơn về cơ sở vật chất, phương tiện phục vụ công tác PCCC...

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đã đạt được, Luật PCCC cũng đã bộc lộ một số khó khăn, vướng mắc, bất cập cần được sửa đổi, bổ sung cho phù hợp

với yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội và công tác quản lý nhà nước về PCCC trong tình hình mới. Trước những tồn tại trong Luật PCCC, để hoàn thiện, nâng cao hơn nữa cơ sở pháp lý, tăng cường hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước trong công tác PCCC, năm 2013, Cục Cảnh sát PCCC và CNCH đã tham mưu cho Quốc hội ban hành Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật PCCC. Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật PCCC được ban hành tiếp tục là sự phát triển tư duy lý luận về công tác PCCC; đồng thời đã quy định một số vấn đề mới trong công tác PCCC nhằm: nâng cao trách nhiệm của người đứng đầu cơ quan, tổ chức; đẩy mạnh xã hội hóa trong công tác PCCC; bổ sung các điều kiện đảm bảo an toàn PCCC đối với công trình đặc thù; đẩy mạnh hoạt động của lực lượng PCCC tại chỗ và phong trào toàn dân PCCC...

Để kịp thời đưa Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật PCCC vào thực tế, Cục Cảnh sát PCCC và CNCH tiếp tục tham mưu cho Chính phủ, Bộ Công an ban hành nhiều văn bản quy phạm pháp luật hướng dẫn thi hành Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật PCCC, cụ thể trong 03 năm (từ năm 2013 đến 2016) đã ban hành 02 nghị định của Chính phủ, 11 Thông tư của Bộ Công an và 05 Thông tư liên tịch của Bộ Công an với các Bộ Tài chính, Bộ Quốc phòng, Bộ Lao động Thương binh và Xã hội. Bên cạnh đó, công tác xây dựng Quy chuẩn, tiêu chuẩn về PCCC được quan tâm chỉ đạo và tổ chức thực hiện. Đặc biệt, nhằm tăng cường hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước và huy động sức mạnh của cả hệ thống chính trị trong công tác PCCC, Ban Bí thư Trung ương đã ban hành Chỉ thị số 47-CT/TW ngày 25/6/2015 về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng cháy, chữa cháy.

Như vậy, đến nay hệ thống văn bản quy phạm pháp luật và các văn bản chỉ đạo mang tính pháp lý cao về PCCC và CNCH, gồm: 01 Luật PCCC (bao gồm cả Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật PCCC); 09 Nghị định của Chính phủ; 01 Chỉ thị của Ban bí thư Trung ương Đảng; 02 Chỉ thị và 03 Quyết định của Thủ tướng Chính phủ; 16 Thông tư, Thông tư liên tịch và 01 Chỉ thị của Bộ Công an và phối hợp với các Bộ, ngành liên quan ban hành nhiều quy chuẩn, tiêu chuẩn về PCCC.

Đáng chú ý, trong những năm gần đây, Chính phủ, Bộ Công an, các cấp, các ngành, UBND các cấp đã ngày càng quan tâm chỉ đạo, tổ chức thực hiện công tác cứu nạn, cứu hộ, cụ thể: Năm 2009 Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 76/2009/QĐ-TTg về việc kiện toàn Ủy ban Quốc gia Tìm kiếm Cứu nạn và hệ thống tổ chức tìm kiếm cứu nạn của các Bộ, ngành Trung ương và địa phương, trong đó quy định các đơn vị thuộc lực lượng Cảnh sát phòng cháy và chữa cháy Bộ Công an là lực lượng chuyên trách tìm kiếm cứu nạn nằm trong hệ thống này; năm 2012 Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 44/2012/QĐ-TTg về công tác cứu nạn, cứu hộ của lực lượng PCCC; năm 2013

Bộ Công an ban hành Thông tư số 65/2013/TT-BCA quy định chi tiết thi hành một số điều của Quyết định số 44/2012/QĐ-TTg.

Năm 2015 Bộ Công an ban hành Chỉ thị số 03/CT-BCA-C66 ngày 04/5/2015 về “Tăng cường công tác PCCC của lực lượng Công an nhân dân trong tình hình mới” để chỉ đạo Công an, Cảnh sát PCCC các đơn vị, địa phương trong việc tổ chức triển khai thực hiện các yêu cầu, nhiệm vụ về PCCC trong tình hình mới.

2. Đổi mới công tác nghiệp vụ PCCC

Xác định công tác tuyên truyền và xây dựng phong trào quần chúng PCCC là một biện pháp phòng ngừa xã hội và là hoạt động mang tính xã hội rộng rãi, cần có sự phối, kết hợp của nhiều ngành, nhiều lĩnh vực nghiệp vụ mới đạt được yêu cầu đề ra. Trong những năm qua, lực lượng Cảnh sát PCCC đã không ngừng đổi mới phương pháp, biện pháp công tác tuyên truyền, chủ động phối hợp với các cơ quan thông tin đại chúng, các đơn vị nghiệp vụ của ngành Văn hoá thông tin tổ chức các hoạt động tuyên truyền phổ biến pháp luật và kiến thức về PCCC mang lại hiệu quả cao như: Xây dựng và đăng phát các tin, bài, phóng sự, chuyên đề trên các kênh truyền hình, báo điện tử, báo viết có đông đảo người xem; tuyên truyền trên hệ thống truyền thanh của xã, phường, thị trấn, các đơn vị cơ sở, chợ, trung tâm thương mại v.v; tuyên truyền lưu động; phát hành khuyến cáo, tờ rơi về PCCC; treo, gắn pa nô, khẩu hiệu về PCCC; tổ chức các cuộc thi tác phẩm báo chí, thi sáng tác tranh, ảnh về PCCC, tổ chức liên hoan phim truyền hình, sân khấu hóa các hoạt động PCCC, tổ chức tuyên truyền cổ động trực quan...; phối hợp chặt chẽ với các cơ quan thông tin đại chúng ở Trung ương và địa phương phản ánh và thông tin kịp thời các vụ cháy, các hoạt động PCCC của các cấp, các ngành, các cơ quan, đơn vị; lồng ghép nội dung PCCC vào các chương trình trò chơi trên truyền hình như “Chiếc nón kỳ diệu”, “Ở nhà chủ nhật”, “Ai là triệu phú”, “Đấu trường 100”... Tổ chức tuyên truyền đậm nét vào dịp “Ngày toàn dân PCCC”, dịp mùa hanh khô và Tết Nguyên đán, dịp diễn ra các sự kiện chính trị lớn của đất nước... bằng các phóng sự, chuyên đề cảnh báo nguy cơ cháy và hướng dẫn các biện pháp PCCC, các đúp tuyên truyền, cổ động nhắc nhở người dân PCCC; tổ chức các buổi tọa đàm, đối thoại về PCCC.

Thực hiện Chỉ thị 1634/CT-TTg ngày 31/8/2010 của Thủ tướng Chính phủ đến nay có 9 cơ quan phát thanh và truyền hình phối hợp với cơ quan Cảnh sát PCCC ở Trung ương và địa phương xây dựng và duy trì thường xuyên chuyên mục tuyên truyền PCCC đó là: Kênh truyền hình VTC14, ANTV, VTV2 - Chương trình “An ninh với cuộc sống”, Đài PT và TH thành phố Hồ Chí Minh, Hà Nội, Hải Phòng, Đà Nẵng, Vĩnh Phúc và Tiền Giang. ✓

Kết quả, trung bình hàng năm toàn lực lượng phối hợp các cơ quan báo, đài xây dựng và đăng phát được khoảng trên 4.000 tin, bài, phóng sự, chuyên đề về PCCC; tổ chức được trên 15.000 cuộc tuyên truyền miệng và trên 20.000 lớp huấn luyện bồi dưỡng nghiệp vụ về PCCC với hàng trăm nghìn lượt người tham gia. Các địa phương điển hình làm tốt công tác này là Cảnh sát PCCC thành phố Hồ Chí Minh, Hà Nội, Hải Phòng, Đồng Nai, Bình Dương, Vĩnh Phúc, Tiền Giang, Thái Nguyên, Nghệ An, Thanh Hóa...

Việc xây dựng và duy trì hoạt động của lực lượng PCCC tại chỗ trong điều kiện kinh tế thị trường mặc dù gặp nhiều khó khăn, nhưng phong trào toàn dân tham gia công tác PCCC vẫn được duy trì và đẩy mạnh. Năm 1991 cả nước có 4.300 đội dân phòng, 10.200 đội PCCC cơ sở với khoảng 345.000 đội viên đến năm 2015 củng cố được 15.113 đội PCCC cơ sở, dân phòng, chuyên ngành với tổng số 182.759 đội viên; Xây dựng mới 340 đội PCCC cơ sở, dân phòng, chuyên ngành với tổng số 2.576 đội viên. Phát huy hiệu quả của phong trào Toàn dân PCCC nên nhiều sơ hở, thiếu sót có nguy cơ gây cháy ở các cơ sở sản xuất và khu dân cư đã được phát hiện và khắc phục kịp thời; lực lượng dân phòng và PCCC cơ sở đã phối hợp với nhân dân phát hiện và dập tắt trên 50% tổng số vụ cháy xảy ra hàng năm, ngăn chặn nguy cơ cháy lớn, gây thiệt hại nghiêm trọng, góp phần kiềm chế sự gia tăng về số vụ cháy và thiệt hại do cháy gây ra so với tốc độ tăng trưởng kinh tế và sự phát triển của xã hội.

Công tác kiểm tra an toàn PCCC là biện pháp nghiệp vụ trọng tâm trong công tác PCCC. Lực lượng Cảnh sát PCCC thường xuyên bồi dưỡng nghiệp vụ chuyên môn để nâng cao chất lượng hiệu quả công tác kiểm tra; tăng cường công tác điều tra cơ bản, phân loại cơ sở thuộc diện quản lý về công tác PCCC theo quy định của Luật, trên cơ sở đó để có biện pháp quản lý, kiểm tra, hướng dẫn sát với thực tế và phù hợp với loại hình, tính chất hoạt động của cơ sở. Toàn lực lượng đã tổ chức nhiều đợt kiểm tra theo chuyên đề (chợ, trung tâm thương mại, khu dân cư, nhà cao tầng, các chuyên đề xăng dầu, dầu khí, điện, dệt may, bưu chính viễn thông, vật liệu nổ công nghiệp, khu công nghiệp, khu chế xuất ...) vào các thời điểm quan trọng (dịp Tết, mùa hanh khô, bảo vệ bầu cử Quốc hội, các hội nghị, lễ hội lớn v.v.). Qua kiểm tra đã phát hiện vụ kiến nghị cơ sở và cơ quan chủ quản cấp trên của cơ sở khắc phục kịp thời hàng triệu sơ hở, thiếu sót và vi phạm quy định an toàn PCCC. Bên cạnh đó, lực lượng cảnh sát PCCC đã tham mưu đề xuất lãnh đạo UBND địa phương trực tiếp đi kiểm tra PCCC, trực tiếp giải quyết những vấn đề bức xúc về PCCC ở địa phương. Việc trực tiếp kiểm tra công tác PCCC của lãnh đạo UBND địa phương đã có những tác động tích cực đến người đứng đầu cơ quan, tổ chức và cơ sở trong việc đảm bảo an toàn PCCC trong cơ quan, đơn vị mình. ✓

Gần 30 năm qua, lực lượng Cảnh sát PCCC đã kiểm tra và phúc tra về PCCC được 3.124.058 lượt cơ sở; lập 2.994.339 biên bản kiểm tra, phát hiện và hướng dẫn khắc phục được 8.010.757 thiếu sót, tồn tại về PCCC; Qua đó, việc phát hiện và kiến nghị, hướng dẫn khắc phục đã góp phần ngăn ngừa, loại trừ được rất nhiều vụ cháy. Song song với công tác kiểm tra, hướng dẫn đảm bảo an toàn PCCC, công tác xử lý vi phạm PCCC được tăng cường. Lực lượng Công an đã xử lý được 223.178 vụ vi phạm quy định về PCCC, lập 223.178 biên bản vi phạm hành chính trong đó cảnh cáo 5.250 trường hợp, phạt tiền 78.727 trường hợp với tổng giá trị tiền phạt là 181.039 tỷ đồng, tạm đình chỉ hoạt động 535 trường hợp, đình chỉ hoạt động 252 trường hợp.

Công tác quản lý PCCC trong đầu tư xây dựng công trình đã ngày càng được chú trọng, đổi mới. Toàn lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH đã tập trung chỉ đạo và thực hiện, tháo gỡ các vướng mắc, khó khăn và từng bước kiện toàn, nâng cao chất lượng công tác thẩm duyệt về PCCC đối với công trình xây dựng. Tính từ năm năm 1986 đến nay, lực lượng Cảnh sát PCCC đã thực hiện thẩm duyệt về PCCC 102.182 dự án, công trình, phương tiện giao thông cơ giới. Như vậy, cùng với sự phát triển kinh tế - xã hội, số lượng các dự án, công trình được thẩm duyệt về PCCC cũng tăng lên tương ứng. Cùng với số lượng công trình được thẩm duyệt tăng lên thì chất lượng thẩm duyệt không những đảm bảo theo yêu cầu tiêu chuẩn mà trong quá trình thẩm duyệt, nghiệm thu lực lượng Cảnh sát PCCC còn hướng dẫn, chỉ dẫn cho chủ đầu tư, đơn vị thiết kế về những giải pháp, đồng thời kiến nghị khắc sửa đổi thiết kế thi công hàng chục vạn thiếu sót vi phạm quy định, tiêu chuẩn về PCCC đưa giải pháp phòng ngừa cháy ngay từ khi thiết kế công trình. Điển hình là khi thẩm duyệt về PCCC Trạm biến áp 500KV của công trình Nhà máy thủy điện Hòa Bình, Cục Cảnh sát PCCC kiên quyết yêu cầu thực hiện xây tường ngăn giữa 7 máy biến áp (nhà thiết kế và chủ đầu tư chỉ muốn xây dựng tường ngăn cháy bao quanh 7 máy). Ngày 25/4/2000, sét đánh gây cháy, nổ 1 trạm biến áp làm phun dầu ra xa hơn 20 mét gây cháy lớn nhưng do có tường ngăn cháy từng máy nên không cháy lan sang 6 máy biến áp khác (mỗi máy trị giá khoảng 1,2 triệu đôla). Trực tiếp bám sát chỉ đạo thẩm duyệt một số công trình trọng điểm của quốc gia như: Công trình nhà Quốc hội đã tham mưu cho Bộ có Kế hoạch bảo đảm an toàn PCCC trong quá trình thi công, nghiệm thu công trình và các kỳ họp Quốc hội (C66 được Thủ tướng Chính phủ tặng Bằng khen, Phòng Thẩm duyệt về PCCC được Bộ Xây dựng tặng Giấy khen); công trình nhà máy Lọc hóa dầu Nghi Sơn...

Đáng chú ý, nhằm nâng cao chất lượng hệ thống PCCC, tăng cường các điều kiện thoát nạn cho công trình xây dựng, lực lượng PCCC đã tham mưu, đề xuất bổ sung trong Luật PCCC và các văn bản hướng dẫn thi hành quy định về

kinh doanh dịch vụ PCCC. Theo đó, các doanh nghiệp kinh doanh dịch vụ phải có bảo đảm điều kiện về con người, cơ sở vật chất phục vụ kinh doanh.

Công tác cải cách thủ tục hành chính trong lĩnh vực PCCC luôn được coi trọng và đẩy mạnh, hầu hết các thủ tục hành chính liên quan đến công tác thẩm duyệt đều được cắt giảm về thời gian thực hiện cũng như hồ sơ, tài liệu... Bên cạnh đó, Bộ Công an đã phối hợp với Bộ Tài chính đã ban hành Thông tư quy định về mức thu, chế độ thu và quản lý, sử dụng phí thẩm duyệt về PCCC.

Trong công tác chữa cháy, lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH đã chủ động xây dựng mới, chỉnh lý bổ sung các bài chiến thuật chữa cháy; các phương pháp, biện pháp chữa cháy đối với các cơ sở, dây chuyền công nghệ mới như: chiến thuật chữa cháy đối với các cơ sở chế biến, chuyên tải dầu mỏ, khí đốt; chiến kỹ thuật chữa cháy đối với chợ, trung tâm thương mại, siêu thị, và các cơ sở sản xuất kho tàng có qui mô lớn; nhà cao tầng, nhiều tầng, ... xây dựng các tài liệu hướng dẫn sử dụng các trang thiết bị PCCC mới phù hợp với thực tế. Công tác xây dựng và thực tập phương án chữa cháy luôn được nghiên cứu đổi mới, hoàn thiện hơn. Từ phương án chữa cháy đã nghiên cứu xây dựng phiếu chiến thuật chữa cháy, trong đó thể hiện những nội dung cơ bản nhất, cần thiết nhất khi chữa cháy ở cơ sở và được tổ chức sử dụng có hiệu quả. Đã xây dựng và tổ chức diễn tập hàng chục phương án xử lý các tình huống cháy, nổ lớn có sự tham gia của nhiều lực lượng, phương tiện của các ngành, quân đội và nhiều địa phương. Lực lượng Cảnh sát PCCC đã tập trung khắc phục tình trạng thiếu chiến sỹ chữa cháy và tổ chức khoa học, hợp lý công tác thường trực sẵn sàng chiến đấu. Hàng năm, lực lượng Cảnh sát PCCC đã phối hợp với lực lượng cơ sở dân phòng và các lực lượng kịp thời cứu chữa nhiều vụ cháy lớn, nguy hiểm, hạn chế được thiệt hại mang lại hiệu quả tốt như: Vụ chữa cháy các kho đạn ở Tuyên Quang, Vĩnh Phúc và Quảng Nam, Đà Nẵng; vụ chữa cháy tàu trên sông Cửu ở Cẩm Phả (Quảng Ninh); các vụ chữa cháy chợ Vinh (Nghệ An), chợ Sắt (Hải Phòng); vụ chữa cháy bệnh viện Chợ Rẫy (TP. Hồ Chí Minh) đã bảo vệ an toàn khu nhà bệnh nhân, Vụ cháy tại chung cư JSC 34, đường Khuất Duy Tiến, Thanh Xuân, Hà Nội, vụ cháy cây xăng 2B Trần Hưng Đạo, Hà Nội... Chỉ tính riêng hiệu quả công tác chữa cháy, hàng năm lực lượng Cảnh sát PCCC đã cứu được lượng tài sản khoảng 2-3 nghìn tỷ đồng, đã trực tiếp cứu và tổ chức thoát nạn cho hàng trăm người.

Lực lượng Cảnh sát PCCC đã từng bước tham mưu, và tổ chức thực hiện tốt công tác cứu nạn, cứu hộ. Đã tham mưu để Chính phủ, Bộ Công an ban hành các văn bản quy phạm pháp luật, tạo cơ sở pháp lý cho công tác cứu nạn, cứu hộ, lực lượng Cảnh sát PCCC gồm Quyết định số 44/2012/QĐ-TTg, ngày 15/10/2012 của Thủ tướng Chính phủ về công tác cứu nạn, cứu hộ của lực lượng PCCC; Thông tư số 65/2013/TT-BCA, ngày 26/11/2013 của Bộ Công an quy

định chi tiết thi hành một số điều của Quyết định số 44/2012/QĐ-TTg. Đã tham mưu cho UBND tỉnh, thành phố ban hành kế hoạch triển khai thực hiện các văn bản quy phạm pháp luật và các văn bản chỉ đạo của Bộ Công an về công tác cứu nạn, cứu hộ. Lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH đã không ngừng xây dựng, hoàn thiện chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của lực lượng Cảnh sát PCCC làm công tác cứu nạn, cứu hộ phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ từng giai đoạn. Trong những năm gần đây lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH các địa phương đã tổ chức thường trực, tham gia xử lý các sự cố tai nạn cứu nạn, cứu hộ xảy ra trên địa bàn quản lý khi có yêu cầu, được dư luận xã hội đánh giá cao.

Công tác xây dựng lực lượng được quan tâm chỉ đạo quyết liệt. Qua sơ kết 05 năm thực hiện Chỉ thị 1634/CT-TTg (2011-2015) và 03 năm thực hiện Quyết định 1110/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ (2012-2015), tổ chức bộ máy lực lượng Cảnh sát PCCC, cứu nạn, cứu hộ ngày càng được kiện toàn, bố trí hợp lý. Cục Cảnh sát PCCC và cứu nạn, cứu hộ Bộ Công an được nâng cấp trực thuộc Bộ; thành lập mới 20 Cảnh sát PCCC (Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh, Hải Phòng, Đà Nẵng, Cần Thơ, Bình Dương, Đồng Nai, Nghệ An, Quảng Ninh, Thanh Hóa, Đắk Lắk, Bà Rịa - Vũng Tàu, Bắc Ninh, Quảng Ngãi, Lâm Đồng, Bình Định, Thừa Thiên - Huế, Khánh Hòa, Vĩnh Phúc, Thái Nguyên). Trong 05 năm qua, đã thành lập 85 đội chữa cháy và 37 đội Cảnh sát CNCH (tăng 3,86 lần so với giai đoạn 2006 - 2010). Phòng Cảnh sát phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ thuộc Công an các tỉnh khác đều được tăng cường về biên chế. Quân số toàn lực lượng Cảnh sát PCCC tăng 10.022 người (tương ứng 135,3%) so với năm 2010, trong đó có 160 cán bộ chiến sĩ chuyên trách làm công tác cứu nạn, cứu hộ và 1.589 cán bộ chiến sĩ làm công tác cứu nạn, cứu hộ kiêm nhiệm. Qua đó, cơ bản đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ quản lý nhà nước về PCCC và thường trực cứu nạn, cứu hộ.

Công tác nghiên cứu KH - CN PCCC đã đạt được những kết quả quan trọng, gần 30 năm qua Cục Cảnh sát PCCC và CNCH đã và đang tổ chức nghiên cứu 38 đề tài (8 đề tài cấp Bộ, 30 đề tài cấp cơ sở) và tại các địa phương đã chủ trì nghiên cứu 45 đề tài khoa học (13 đề tài cấp tỉnh, Bộ và 32 đề tài cấp cơ sở). Ngoài ra, đã cử hàng trăm lượt cán bộ tham gia nghiên cứu nhiều đề tài nghiên cứu cấp Nhà nước, cấp Bộ và cấp cơ sở do các Bộ ngành chủ trì. Nghiên cứu xây dựng mới, soát xét sửa đổi và ban hành 59 quy chuẩn kỹ thuật và tiêu chuẩn PCCC thuộc các lĩnh vực, ngành kinh tế trọng điểm. Đã phối hợp với các cơ quan hữu quan của Bộ Xây dựng, Bộ Công thương, Bộ Khoa học Công nghệ xây dựng mới, rà soát, bổ sung chỉnh lý 12 tiêu chuẩn PCCC, đề xuất sửa đổi, thay thế 03 tiêu chuẩn không còn phù hợp với thực tế. Lực lượng Cảnh sát PCCC các địa phương, trực tiếp tổ chức thực hiện 45 đề tài NCKH, trong đó có 21 đề tài cấp tỉnh, Bộ, 24 đề tài cấp cơ sở. Kết quả của nhiều đề tài nghiên cứu đã được ứng

dụng vào thực tiễn trong công tác PCCC và được đánh giá cao như: đã tiến hành nghiên cứu sử dụng hỗn hợp bụi nước và khói thuốc nổ của bom napan để chữa cháy vụ cháy mỏ than Ngọc Kinh (Đà Nẵng); nghiên cứu biện pháp PCCC tại các lò sấy mùn cao su kiểu Malaysia tại tỉnh Sông Bé (nay thuộc tỉnh Bình Phước); nghiên cứu chế tạo và sản xuất bình bọt, bình bọt chữa cháy; nghiên cứu chế tạo lăng phun nước chữa cháy cầm tay đa tác dụng L51-01-C23; nghiên cứu hoàn thiện các giải pháp và phương án PCCC cụm Khu công nghiệp dầu khí tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu; nghiên cứu giải pháp PCCC đối với Chợ - Trung tâm thương mại; nghiên cứu hệ thống chữa cháy đối với cửa hàng xăng dầu trên mặt nước; nghiên cứu sự ảnh hưởng khí hậu đến công tác PCCC ở Việt Nam...

Công tác đầu tư trang bị phương tiện PCCC và CNCH: Tính từ năm 1991 về trước, toàn bộ phương tiện chữa cháy trang bị cho lực lượng Cảnh sát PCCC do Liên Xô và Cộng hòa dân chủ Đức viện trợ không hoàn lại, trung bình mỗi năm 20 xe chữa cháy, 20 máy bơm, 20.000 mét vòi chữa cháy và một số trang thiết bị chữa cháy khác. Từ sau năm 1991 đến nay, toàn bộ việc đầu tư trang bị phương tiện PCCC và CNCH nước ta phải tự lo. Tuy nhiên, mức đầu tư kinh phí cho lực lượng Cảnh sát PCCC còn hạn chế và công tác trang bị phương tiện chữa cháy gặp nhiều khó khăn, có năm, cả lực lượng Cảnh sát PCCC chỉ được cấp 900 triệu đồng để đầu tư, trang bị phương tiện PCCC. Trước thực trạng như vậy, lực lượng Cảnh sát PCCC đã tham mưu cho Bộ Công an đề xuất Chính phủ cho phép xây dựng và triển khai một số dự án sử dụng ngân sách của nhà nước, đồng thời thực hiện một số dự án vay vốn ưu đãi của nước ngoài để đầu tư cho hoạt động PCCC như dự án “Đầu tư nâng cấp phương tiện chữa cháy” trị giá 130 tỷ đồng; dự án “Đầu tư trang thiết bị tìm kiếm cứu nạn cho lực lượng CSPCCC từ năm 2007 đến năm 2015” trị giá hơn 500 tỷ đồng. Các Bộ, ngành và địa phương cũng đã quan tâm đến việc đầu tư cho hoạt động PCCC nói chung và trang bị phương tiện chữa cháy nói riêng. Đến nay có 42 địa phương đầu tư gần 400 tỷ đồng, trang bị thêm gần 100 xe chữa cháy, 136 máy bơm, 12 xe thang, 2 xe cứu nạn, cứu hộ và nhiều phương tiện chữa cháy khác; xây dựng, cải tạo một số doanh trại, tạo thêm nguồn nước chữa cháy...

Trong công tác đối ngoại và hợp tác quốc tế trong lĩnh vực PCCC và CNCH: Từ năm 1993 đến nay, C66 được Bộ cho phép thực hiện một số dự án đầu tư trang thiết bị chữa cháy, cứu nạn cứu hộ sử dụng nguồn vốn ODA hỗ trợ phát triển của Chính phủ các nước: Pháp, Áo, Phần Lan, Nhật Bản, ... Số phương tiện thiết bị nhập về theo các dự án đã được cấp cho các địa phương đưa vào sử dụng, góp phần giải quyết khó khăn về trang bị phương tiện PCCC. ✓

CỤC CẢNH SÁT PCCC VÀ CNCH